

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง หารือกรณีตัดโค่นไม้สักในที่ดินที่ขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่า

จังหวัดกำแพงเพชรได้มีหนังสือที่ กพ ๐๐๑๗.๔/๑๓๘๒ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาความว่า จังหวัดกำแพงเพชรได้รับรายงานจากอำเภอ ลานกระบือว่าเมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๔๖ เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรอำเภอลานกระบือได้ ตรวจพบไม้สักถูกตัดโค่นในไร่อ้อยหมู่ที่ ๔ ตำบลช่องลม อำเภอลานกระบือ จำนวน ๓๐ ต้น ซึ่งเป็น ที่ดิน น.ส. ๓ ของนางลำยอง แก้วดี โดยอ้างว่าได้ขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่าตามพระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ แล้ว แต่จากการตรวจสอบที่เกิดเหตุเชื่อว่าน่าจะมีการทำไม้หวงห้ามโดยทำหลักฐานเท็จ ว่าเป็นสวนป่า เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงอำเภอลานกระบือจึงขอให้จังหวัดตรวจสอบข้อเท็จจริง ณ สถานที่ เกิดเหตุร่วมกับอำเภอ ซึ่งจังหวัดได้มอบหมายให้ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดและป่าไม้จังหวัด ออกไปตรวจสอบเมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๔๖ ซึ่งผู้ตรวจสอบมีความเห็นขัดแย้งกันเป็น ๒ แนวทาง คือ

๑. อำเภอลานกระบือและสถานีตำรวจภูธรอำเภอลานกระบือมีความเห็นว่า ที่เกิด เหตุเป็นไร่อ้อยไม่มีลักษณะการปลูกต้นไม้หวงห้าม ไม่มีการบำรุงรักษาต้นไม้ตามความหมายของ สวนป่าตามพระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่อย่างไรก็ตาม จากการสอบสวนเบื้องต้นพบว่า นายวิฑูรย์ และนางสำราญ สมัครเขตวิทย์ สองสามีภรรยาซื้อป่าไม้ ได้ติดต่อขอซื้อไม้สัก จำนวน ๓๐ ต้น จากนางลำยอง แก้วดี ในราคา ๓๐๐,๐๐๐ บาท โดยดำเนินการนำที่ดินดังกล่าวไปขึ้นทะเบียน เป็นสวนป่า เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๕ เพื่อมุ่งหวังตัดโค่นเพื่อการค้า ในวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๕ ภายในระยะเวลาเพียง ๑๒ วัน ตามหลักเกณฑ์พระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ อันเป็น การขัดต่อ มาตรา ๔ (๕) มาตรา ๗ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ จึงเห็นควรให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะนายทะเบียนเพิกถอนการขึ้นทะเบียน ที่ดินเป็นสวนป่า

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๑/๐๒๑๘ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ ซึ่งสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒. ป่าไม้จังหวัดกำแพงเพชรมีความเห็นว่า นางล่ายง แก้วดี ได้รับมอบอำนาจจากผู้ถือกรรมสิทธิ์ร่วม น.ส. ๓ อีก ๓ คน เมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๔๕ ให้เป็นผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียนที่ดินเป็นสวนป่า (สป.๑) ตาม น.ส. ๓ เลขที่ ๑ หมู่ที่ ๔ ตำบลช่องลม อำเภอลานกระบือ เนื้อที่ ๔๙ ไร่ ๙๐ ตารางวา จากการตรวจสอบเอกสาร สถานที่ตั้ง สภาพที่ดิน ตลอดจนผลการสอบสวนบุคคลของเจ้าหน้าที่ป่าไม้ปรากฏว่าที่ดินแปลงดังกล่าวมีการปลูกไม้สัก ๔๘ ต้น โดยนายหน้อย สอนสังข์ บิดาของผู้ขอเมื่อประมาณ ๔๐ ปี ดังนั้น ที่ดินดังกล่าวเข้าหลักเกณฑ์ที่จะออกหนังสือรับรองการขึ้นทะเบียนที่ดินเป็นสวนป่า ผู้รักษาราชการแทนป่าไม้จังหวัด ปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะนายทะเบียน จึงได้ออกหนังสือรับรองการขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่า (สป.๓) แก่นางล่ายง แก้วดี เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๕ หลังจากนั้น นางล่ายง แก้วดี ได้จัดทำตราประทับไม้และยื่นคำขอขึ้นทะเบียนตรา (สป.๗) เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๔๕ และได้รับหนังสือการขึ้นทะเบียนตรา (สป.๘) และหนังสือรับรองตรา (สป.๙) เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๕ ต่อมาได้แจ้งแบบขอตัดหรือโค่นไม้ที่ได้จากการทำสวนป่า (สป.๑๒) ให้อำเภอลานกระบือทราบ เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๕ และอำเภอ ลานกระบือได้ออกหนังสือรับรองการแจ้งตัดโค่นไม้ที่ได้จากสวนป่า (สป.๑๓) เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๕ นางล่ายง แก้วดี จึงได้ตัดโค่นไม้จำนวน ๓๐ ต้น แต่ยังมีได้นำไม้เคลื่อนที่ออกไปจากแปลงที่ขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่าซึ่งมีสภาพเป็นไร่อ้อยแต่อย่างใด ซึ่งสำนักงานป่าไม้จังหวัดยืนยันว่า นางล่ายง แก้วดี ผู้ทำสวนป่ามีคุณสมบัติครบถ้วน การตัดไม้ในที่ดินแปลงดังกล่าวเพื่อการค้าหรือใช้ประโยชน์ก็ตรงตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ และได้ปฏิบัติตามขั้นตอนการตัดโค่นไม้ สักที่ปลูกเองจำนวน ๓๐ ต้น ของนางล่ายง แก้วดี จึงเป็นสิทธิที่กระทำได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

จังหวัดกำแพงเพชรพิจารณาแล้วเห็นว่า

๑. จากการตรวจสอบเอกสารคำขอขึ้นทะเบียนที่ดินเป็นสวนป่า (สป.๑) และหนังสือรับรองการขึ้นทะเบียนที่ดินเป็นสวนป่า (สป.๓) ปรากฏว่า นายสกล ลิมจรรย์ เจ้าหน้าที่บริหารงานป่าไม้ ๗ รักษาการแทนป่าไม้จังหวัดกำแพงเพชรเป็นผู้ลงนามปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะนายทะเบียน โดยถือปฏิบัติตามคำสั่งจังหวัดกำแพงเพชรที่ ๒๖๒๒/๒๕๔๓ เรื่อง มอบหมายอำนาจหน้าที่นายทะเบียนตามพระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๔๓ มอบหมายให้ผู้รักษาราชการแทนป่าไม้จังหวัดกำแพงเพชรเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการจังหวัดกำแพงเพชร ลงนามในฐานะนายทะเบียนตามพระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่เนื่องจากจังหวัดได้มีหนังสือ ที่ กพ ๐๐๑๗.๓/ว ๖๑๗ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ เรื่อง การมอบอำนาจให้หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดปฏิบัติราชการแทน โดยระบุกรณีหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดไม่อยู่หรืออยู่แต่ไม่สามารถปฏิบัติราชการได้ ห้ามผู้รักษาราชการแทนหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดลงนามหนังสือราชการในฐานะปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการจังหวัดโดยให้ผู้รักษาราชการแทนหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดเสนอหนังสือให้ผู้ว่าราชการ

จังหวัดลงนาม โดยมีเจตนาจะไม่มอบอำนาจให้ผู้รักษาราชการแทนหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดไม่ว่ากรณีใด ๆ โดยมีได้แยกกว่าเป็นการมอบอำนาจทั่วไปหรือมอบอำนาจเฉพาะตามกฎหมาย และทุกส่วนราชการได้รับทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติ ซึ่งถือได้ว่าคำสั่งที่ออกก่อนวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ ซึ่งขัดหรือแย้งกับหนังสือฉบับดังกล่าวยอมใช้ปฏิบัติไม่ได้ จึงมีผลยกเลิกคำสั่งจังหวัดกำแพงเพชร ที่ ๒๖๒๒/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๔๓ เฉพาะผู้รักษาราชการแทนป่าไม้จังหวัด ฉะนั้น การลงนามโดยนายสกล ลิ่มจำรูญ เจ้าหน้าที่บริหารงานป่าไม้ ๗ รักษาราชการแทนป่าไม้จังหวัดกำแพงเพชร ลงนามปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะนายทะเบียนจึงไม่มีผลตามกฎหมาย เนื่องจากไม่ได้เป็นผู้มีอำนาจในการลงนามตามกฎหมาย ส่งผลให้ในขณะนี้ถือว่ายังไม่มี การขึ้นทะเบียนที่ดินของนางลำยอง แก้วดี เป็นสวนป่าตามพระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่อย่างใด หากนางลำยอง แก้วดี ประสงค์จะนำที่ดินขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่าจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายอีกครั้งหนึ่ง

๒. เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย คือ โดยที่รัฐบาลมีนโยบายในการส่งเสริมให้มีการปลูกสร้างสวนป่าเพื่อการค้าในที่ดินของรัฐและเอกชนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในขณะนี้มีได้มีบทรองรับและคุ้มครองสิทธิการทำไม้หวงห้ามที่ได้จากการปลูกสร้างสวนป่า สมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยสวนป่า เพื่อเป็นการสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการปลูกสร้างสวนป่าดังกล่าว ตลอดจนเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ให้มีปริมาณมากขึ้น เพื่อให้ผู้ที่ทำการปลูกสร้างสวนป่ามีความมั่นใจในสิทธิและประโยชน์ที่จะได้รับจากการปลูกสวนป่า (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๙ ตอนที่ ๒๐ วันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๓๗)

พระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓ คำว่า “สวนป่า” หมายความว่า ที่ดินที่ได้ขึ้นทะเบียนตามมาตรา ๕ เพื่อทำการปลูกและบำรุงรักษาต้นไม้หวงห้ามตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ “ต้นไม้” หมายความว่า ต้นไม้ที่ขึ้นอยู่แล้วหรือปลูกขึ้นเพื่อใช้ประโยชน์จากเนื้อไม้ และหมายความรวมถึงต้นไม้ที่ขึ้นอยู่แล้วหรือปลูกขึ้นเพื่อประโยชน์อย่างอื่น แต่อาจใช้ประโยชน์จากเนื้อไม้ด้วย

ซึ่งหากพิจารณาข้อความข้างต้น การขึ้นทะเบียนที่ดินเป็นสวนป่า น่าจะต้องมีการดำเนินการในการปลูกและบำรุงรักษาต้นไม้ ทั้งต้นไม้ที่ปลูกขึ้นหรือที่มีอยู่แล้วในเบื้องต้นก่อนเมื่อเจริญเติบโตแล้วจึงดำเนินการขอตัดโค่น แปรรูปค้าไม้ต่อไปได้ แต่กรณีของนางลำยอง แก้วดี เป็นการขอขึ้นทะเบียนที่ดินเป็นสวนป่า เพื่อจะทำการตัดโค่นไม้ที่มีอยู่เดิมเพื่อการค้าเป็นสำคัญมิได้มีการดำเนินการเพื่อปลูกและบำรุงรักษาต้นไม้เพื่อให้เป็นสวนป่าแต่อย่างใด ทั้งนี้ เนื่องจากเมื่อได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่า เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๕ ได้มีการแจ้งแบบตัดไม้หรือโค่นไม้ที่ได้จากการทำสวนป่า (สป.๑๒) ในวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๕ ระยะเวลาห่างจากวันที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่า ๘ วัน และที่สำคัญที่ดินแปลงดังกล่าวนางลำยอง แก้วดี ได้ให้นายเลียง โกหลั่ง และนายวน

ไม้ทราบนามสกุล เพื่อนบ้าน เขาทำไร่อ้อยเต็มพื้นที่ก่อนหน้าการขอขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่าแล้ว จึงไม่อยู่ในสภาพที่ผู้ขอขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่าจะเข้าทำการปลูกใหม่ หรือบำรุงรักษาต้นไม้ที่มีอยู่เดิม แต่อย่างไร

อนึ่ง จังหวัดได้มีหนังสือหารือกรณีดังกล่าวไปยังกรมป่าไม้ว่า ตามหนังสือจังหวัด กำแพงเพชรที่ กพ ๐๐๑๘.๔/๙๔๔๓ ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๖ และกรมป่าไม้ได้ตอบข้อหารือของ จังหวัดตามหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๗๑๐/๘๓๘๙ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๖ ซึ่งจังหวัดมีความเห็นไม่สอดคล้องกับความเห็นของกรมป่าไม้ ฉะนั้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนและ ถูกต้อง จึงขอหารือว่า ความเห็นของจังหวัดข้างต้นถูกต้องหรือไม่ ประการใด ทั้งนี้ เพื่อจะได้ใช้เป็น บรรทัดฐานในการปฏิบัติงานต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าวโดยมีผู้แทน กระทรวงมหาดไทย (จังหวัดกำแพงเพชร) และผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมป่าไม้) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า ข้อหารือนี้มีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่า การออกหนังสือรับรองการ ขึ้นทะเบียนที่ดินเป็นสวนป่า (สป.๓) โดยเจ้าหน้าที่บริหารงานป่าไม้ ๗ รักษาราชการแทนป่าไม้ จังหวัดกำแพงเพชร เป็นการใช้อำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ซึ่งในการพิจารณาประเด็นนี้ จำต้องพิจารณาประเด็นในเบื้องต้นว่า ที่ดินที่นำมาขอรับการขึ้นทะเบียนสวนป่าตามข้อหารือนี้เข้า หลักเกณฑ์ที่จะรับขึ้นทะเบียนสวนป่าหรือไม่ และเจ้าหน้าที่บริหารงานป่าไม้ ๗ รักษาราชการแทน ป่าไม้จังหวัดกำแพงเพชรมีอำนาจออกหนังสือรับรองการขึ้นทะเบียนที่ดินเป็นสวนป่า (สป.๓) หรือไม่ ประเด็นในเบื้องต้นที่ว่า ที่ดินที่นำมาขอรับการขึ้นทะเบียนสวนป่าเป็นไปตาม หลักเกณฑ์ที่จะได้รับขึ้นทะเบียนสวนป่าหรือไม่ นั้น มาตรา ๔ (๑)^๑ แห่งพระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติว่า ที่ดินที่จะขอขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่าต้องเป็นที่ดินที่มีโฉนดที่ดินหรือหนังสือ รับรองการทำประโยชน์ตามประมวลกฎหมายที่ดิน และเมื่อพิจารณานิยามคำว่า “สวนป่า” และคำว่า “ต้นไม้” ในมาตรา ๓^๒ แห่งพระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งบัญญัติว่า “สวนป่า” หมายความว่า

^๑ มาตรา ๔ ที่ดินที่จะขอขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่าตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องเป็นที่ดินประเภทหนึ่ง ประเภทใดดังต่อไปนี้

(๑) ที่ดินที่มีโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ตามประมวลกฎหมายที่ดิน

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒ มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“สวนป่า” หมายความว่า ที่ดินที่ได้ขึ้นทะเบียนตามมาตรา ๔ เพื่อทำการปลูกและบำรุงรักษา ต้นไม้ที่เป็นไม้หวงห้ามตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้

“ต้นไม้” หมายความว่า ต้นไม้ที่ขึ้นอยู่แล้วหรือปลูกขึ้นเพื่อใช้ประโยชน์จากเนื้อไม้ และหมายความรวมถึงต้นไม้ที่ขึ้นอยู่แล้วหรือปลูกขึ้นเพื่อประโยชน์อย่างอื่นแต่อาจใช้ประโยชน์จากเนื้อไม้ได้ด้วย

ฯลฯ

ฯลฯ

ที่ดินที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่าตามมาตรา ๕ เพื่อทำการปลูกและบำรุงรักษาต้นไม้ที่เป็นไม้หวงห้าม ตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ และ “ต้นไม้” หมายความว่า ต้นไม้ที่ขึ้นอยู่แล้วหรือปลูกขึ้น ฯลฯ แล้ว จะเห็นได้ว่า ที่ดินที่มีโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ที่จะนำมาขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่า ได้ ต้องเป็นที่ดินที่ได้มีการปลูกและบำรุงรักษาต้นไม้ที่ปลูกขึ้นใหม่หรือบำรุงรักษาต้นไม้ที่มีอยู่เดิม ดังนั้น หากที่ดินที่นำมาขอรับการขึ้นทะเบียนสวนป่าตามข้อหาอื่นเข้าหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น ก็ย่อมสามารถขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่าได้ อย่างไรก็ตาม การขอขึ้นทะเบียนสวนป่าที่มีวัตถุประสงค์ เพียงเพื่อจะตัดไม้ที่มีอยู่แล้วเท่านั้น มิได้มีความมุ่งหมายจะทำสวนป่า ก็ไม่ควรรับขึ้นทะเบียนสวนป่า ให้ตั้งแต่แรก เพราะมิได้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. ๒๕๓๕

สำหรับประเด็นที่ว่า เจ้าหน้าที่บริหารงานป่าไม้ ๗ รักษาราชการแทนป่าไม้จังหวัด กำแพงเพชรมีอำนาจออกหนังสือรับรองการขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่า (สป.๓) หรือไม่ นั้น เห็นว่า ตามบทนิยามในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ “นายทะเบียน” หมายความว่า อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายสำหรับกรุงเทพมหานคร และผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ซึ่งผู้ว่าราชการ จังหวัดมอบหมายสำหรับจังหวัดอื่น ผู้ว่าราชการจังหวัดจึงเป็นนายทะเบียนตามพระราชบัญญัติ สวนป่าฯ และอาจมอบอำนาจให้เจ้าหน้าที่ตำแหน่งใดในส่วนราชการประจำจังหวัดเพื่อปฏิบัติหน้าที่ นายทะเบียนแทนผู้ว่าราชการจังหวัดได้ โดยไม่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การมอบอำนาจตาม มาตรา ๓๘ (๙)^๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ เพราะมาตรา ๓^๔ แห่งพระราชบัญญัติสวนป่าฯ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น

^๓ มาตรา ๓๘ อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการ หรือการดำเนินการ อื่น ที่ผู้ดำรงตำแหน่งใดจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่อง นั้นมิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นอาจมอบ อำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทนได้ ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๙) ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจมอบอำนาจให้รองผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด นายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ หรือหัวหน้า ส่วนราชการประจำอำเภอ

ฯลฯ

ฯลฯ

การมอบอำนาจตามมาตรานี้ให้ทำเป็นหนังสือ

^๔ มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“นายทะเบียน” หมายความว่า อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายสำหรับกรุงเทพมหานคร และผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายสำหรับจังหวัดอื่น

ฯลฯ

ฯลฯ

กรณีตามข้อหาเรื่องนี้ เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดกำแพงเพชรมีคำสั่งจังหวัดกำแพงเพชร ที่ ๒๖๒๒/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๔๓ เรื่อง มอบหมายอำนาจและหน้าที่นายทะเบียนตามพระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ระบุให้ป่าไม้จังหวัดกำแพงเพชร และผู้รักษาราชการแทนป่าไม้จังหวัดกำแพงเพชร เป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการจังหวัดกำแพงเพชรในฐานะนายทะเบียน คำสั่งดังกล่าวจึงเป็นคำสั่งที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งเป็นการมอบอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดกำแพงเพชรในฐานะนายทะเบียนสวนป่าให้กับทั้งหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด (ป่าไม้จังหวัดกำแพงเพชร) และผู้รักษาราชการแทนหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด (ผู้รักษาราชการแทนป่าไม้จังหวัดกำแพงเพชร) เป็นการเฉพาะ ซึ่งหากจะทำการแก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกคำสั่งดังกล่าวก็ต้องดำเนินการออกเป็นคำสั่งเฉพาะเช่นเดียวกัน

สำหรับหนังสือจังหวัดกำแพงเพชรที่ กพ ๐๐๑๗.๓/ว ๖๑๗ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ เรื่อง การมอบอำนาจให้หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดปฏิบัติราชการแทน ซึ่งได้แจ้งเวียนส่วนราชการประจำจังหวัดเพื่อห้ามผู้รักษาราชการแทนหัวหน้าส่วนราชการลงนามหนังสือราชการ ในฐานะปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการจังหวัดนั้นระบุถึงปัญหาที่เกิดจากการมอบอำนาจให้แก่หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดซึ่งเป็นกรณีของการมอบอำนาจเป็นการทั่วไปตามมาตรา ๓๔ (๙)^๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยมีได้กล่าวถึงกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดกำแพงเพชรได้มอบอำนาจให้แก่ผู้รักษาราชการแทนหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดแต่อย่างใด หนังสือจังหวัดกำแพงเพชรที่ กพ ๐๐๑๗.๓/ว ๖๑๗ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ เรื่อง การมอบอำนาจให้หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดปฏิบัติราชการแทนจึงมีผลบังคับกับการมอบอำนาจทั่วไปตามมาตรา ๓๔ (๙)^๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ เท่านั้น มิได้มีผลเป็นการยกเลิกคำสั่งจังหวัดกำแพงเพชร ที่ ๒๖๒๒/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๔๓ เรื่อง มอบหมายอำนาจและหน้าที่นายทะเบียนตามพระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งเป็นการมอบอำนาจตามกฎหมายเฉพาะ ดังนั้น เจ้าหน้าที่บริหารงานป่าไม้ ๗ รักษาราชการแทนป่าไม้จังหวัดกำแพงเพชรจึงยังคงมีอำนาจออกหนังสือรับรองการขึ้นทะเบียนสวนป่า (สป.๓) ได้

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗

^๕ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

^๖ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น